

Dosarul nr. 1ra-1043/22
1-21119630-01-1ra-15072022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte - Timofti Vladimir,
Judecători - Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Bodean Ina* în numele inculpatului *Rutcovschi Veaceslav*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, și a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 ianuarie 2022, în cauza penală de învinuire a lui

Rutcovschi Veaceslav xxxxxx, născut la xxxxxx,
originar și domiciliat în xxxxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 29, 320¹ Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 10.08.2021 – 27.01.2022;
instanța de apel: 14.02.2022 – 05.04.2022;
instanța de recurs: 15.07.2022 – 12.10.2022.

Asupra admisibilității motivelor invocate în recursul ordinar, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 ianuarie 2022, *Rutcovschi Veaceslav* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **6** luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Rutcovschi Veaceslav în noaptea spre 26 iunie 2021, cunoscând despre faptul că prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 iunie 2021, pe dosarul nr. 2o/pr-174/2021, a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie xxxxxx, potrivit căreia, *Rutcovschi Veaceslav* a fost obligat să părăsească temporar locuința victimei ce se află pe adresa xxxxxx, și să stea departe de locul aflării victimei la o distanță ce ar asigura securitatea acesteia de minim 300 metri, să nu contacteze victima, inclusiv prin telefon, prin corespondență sau orice alt mod, intenționat nu a executat măsurile prestabilite. A venit în casa de locuit a victimei, amplasată pe str. xxxxxx, unde s-a culcat să doarmă, fiind găsit de

ultima în camera dormitorului. Astfel, i-a cauzat victimei un prejudiciu moral.

În afară de aceasta la 02 iulie 2021, în jurul ore 20:30 min., Rutcovschi Veaceslav, continuând activitatea sa infracțională îndreptată spre neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție, cunoscând despre faptul că prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 25 iunie 2021, pe dosarul nr. 20/pr-1 74/2021, a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie a lui xxxxxx, conform căreia, Rutcovschi Veaceslav a fost obligat să părăsească temporar locuința victimei ce se află pe adresa xxxxxx, și să stea departe de locul aflării victimei la o distanță, ce ar asigura securitatea acesteia de minim 300 metri, să nu contacteze victima, inclusiv prin telefon, prin corespondență sau în orice alt mod intenționat, însă nu a executat măsurile prestabilite și a intrat în debaraua de lângă casa de locuit a victimei, amplasată pe str. xxxxxx, având un comportament neadecvat, unde s-a culcat să doarmă, cauzându-i victimei un prejudiciu moral.

Astfel, acțiunile lui *Rutcovschi Veaceslav*, au fost încadrate juridic în baza art. art. 29, 320¹ Cod penal, după indicii calificativi - *"infracțiune continuă a neexecutării intenționate a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activității infracționale"*.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, au declarat apel avocatul *Bodean Ina* cu inculpatul *Rutcovschi Veaceslav*, prin care au solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Rutcovschi Veaceslav, să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate - munca neremunerată în folosul comunității sau suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul prevederilor art. 90 Cod penal.

În susținerea apelului, avocatul cu inculpatul au menționat că pedeapsa stabilită prin sentința este prea aspră, astfel, instanța la aplicarea pedepsei nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului și de un șir de circumstanțe precum: recunoașterea vinovăției, căința sinceră de cele comise, lipsa circumstanțelor agravante, gravitatea infracțiunii și pericolozitatea inculpatului.

Din conținutul hotărârii atacate nu este clar în baza căror criterii instanța a ajuns la concluzia că pedeapsa de 6 luni închisoare aplicată inculpatului este una echitabilă, iar corectarea și reeducare inculpatului nu poate fi realizată decât prin condamnarea reală a acestuia.

Instanța de judecată nu a argumentat faptul imposibilității aplicării în privința inculpatului a prevederilor art.90 Cod penal, fie a sancțiunii sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității după cum a solicitat și inculpatul, fără a formula vre-o concluzie referitor la acest aspect.

Pedeapsa aplicată inculpatului, nu se concordă politicii penale a statelor europene ce derivă din recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului European, potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, a fost respins apelul declarat, ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise instanța de apel a menționat că, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod procedură penală, procedura enunțată n-a fost viciată, iar în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, și acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Rutcovschi Veaceslav, în baza art. art. 29, 320¹ Cod penal, *adică, „infrațiune continuă a neexecutării intenționate a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activității infracționale”.*

Instanța de apel a reținut că, sentința a fost contestată în partea stabilirii pedepsei, iar temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin. (2) Cod procedură penală cu privire la încadrarea juridică, lipsește.

Cu referire la cererea înaintată de către inculpatul Rutcovschi Veaceslav, privind aplicarea amnistiei, instanța de apel a menționat că potrivit art. 6 alin. (1), lit. a¹) din Legea privind amnistia nr.243 din 24 decembrie 2021, prevederile art. 1-5 din această lege nu se aplică persoanei: bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare. Astfel, a constatat că ultimul anterior a fost condamnat pentru infracțiuni grave, neîntrunind condițiile necesare privind aplicarea Legii cu privire la amnistie nr.243 din 24 decembrie 2021.

Referitor la individualizarea pedepsei instanța de apel a menționat că, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității nu poate fi aplicată în privința inculpatului, întrucât în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că, Rutcovschi Veaceslav anterior a fost judecat prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 22.09.2012, fiindu-i inițial aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei, însă acesta a încălcat prevederile art. 90 din Codul penal, iar prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 18.03.2012, prin cumul de sentințe s-a dispus condamnarea la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Sentința a fost executată, condamnatul fiind eliberat la 22.09.2017, fapt ce denotă că inculpatul nu a pășit pe calea corijării prin prima sentința de condamnare, dar a comis o altă faptă ilegală, cu intenție.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că inculpatul deși cunoștea despre obligațiile care i-au fost stabilite anterior prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25.06.2021, în raport cu victima Xxxxx, cu privire la măsurile de protecție victimei violenței în familie, nu le-a respectat.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că prima instanța i-a aplicat inculpatului o pedeapsă în corespundere cu prevederile legale, pedeapsă care corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, împotriva acesteia a declarat recurs ordinar avocatul *Bodean Ina* în numele inculpatului Rutcovschi Veaceslav care, invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și a deciziei în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate — munca neremunerată în folosul comunității sau prevederile art. 90 Cod penal.

5.1. În argumentarea recursului ordinar declarat, avocatul a invocat următoarele argumente:

- instanțele ierarhic-inferioare nu au efectuat o analiză amplă și obiectivă a persoanei inculpatului și comportamentul acestuia în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social-periculoasă, conduita bună, comportarea sinceră în timpul procesului;

- instanțele și-au fundamentat soluția de aplicare a pedepsei privative de libertate în privința lui Rutcovschi Veaceslav doar pe faptul că acesta anterior a fost judecat cu aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, iar ulterior și cu executarea reală a închisorii, pedepse care nu și-au atins scopul de corectare a inculpatului;

- în privința inculpatului nu au fost constatate circumstanțe agravante sau date care caracterizează negativ persoana inculpatului, fapt ce permit stabilirea unei pedepse cu muncă neremunerată sau suspendarea condiționată a executării acesteia;

- este eronată concluzia instanțelor ierarhic-inferioare de a nu considera drept circumstanță atenuantă recunoașterea vinei de către inculpat din considerentul că ar implica o dublă valență juridică, pe motiv că prezenta cauză penală a fost examinată în procedură simplificată;

- instanța de apel nu a analizat obiectiv și nu a luat în calcul faptul că inculpatul a manifestat din start o atitudine sinceră și cooperantă cu organul de urmărire penală, contribuind activ la descoperirea infracțiunii, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în condițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, nu are antecedente penale;

- din conținutul hotărârilor atacate nu este clar în baza căror criterii instanța judecătorească a ajuns la concluzia că pedeapsa cu închisoare aplicată inculpatului este una echitabilă, iar corectarea și reeducarea inculpatului, poate fi realizate doar prin condamnarea reală a acestuia.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul *Crijanovschi Sergiu* a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea, la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.*

Lecturând conținutul recursului declarat, Colegiul penal reține că, recurentul a invocat în calitate de temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând argumentele recursului în raport cu soluția instanței de apel, Colegiul penal conchide că aceste sunt neîntemeiate din următoarele considerente.

Potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înlătuiească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând cont de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Cu referire la circumstanțele speței, Colegiul penal reține că, cauza penală în privința inculpatului Veaceslav Rutcovschi, a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (8), art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere protocolară,

beneficiază de reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de Lege în cazul pedepsei cu închisoare, ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Colegiul penal reține, că sancțiunea infracțiunii prevăzută de art. 320¹ Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul, prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

Cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite constituie: pedeapsa cu munca neremunerată limita minimă - 120 ore și limita maximă - 150 ore, iar pentru pedeapsa cu închisoare limita minimă - 3 luni și limita maximă - 2 ani închisoare.

În acest sens, se constată că, instanțele de fond corect au stabilit forma pedepsei - închisoare, mărimea acestea încadrându-se în limitele stabilite, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele avocatului precum că, la caz pedeapsa sub formă de muncă neremunerată va contribui la realizarea scopului pedepsei penale, or la stabilirea categoriei pedepsei, instanțele de fond au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal constituie o infracțiune mai puțin gravă, de faptul că a recunoscut vina, de motivul săvârșirii acesteia, circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, de personalitatea inculpatului - anterior a fost condamnat pentru două infracțiuni grave, inclusiv pentru comiterea infracțiunii de violență în familie prevăzută de art. 201¹ alin. (2), lit. b) Cod penal, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării persoanei condamnate și condițiile de viață a familiei condamnatului, fapt care a generat aplicarea unei pedepse legale și întemeiate.

Cu referire la alegațiile avocatului inculpatului privind necesitatea aplicării sau a prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal constată că această solicitare la fel este vădit neîntemeiată, or, aplicarea acestor prevederi are la originea sa personalitatea inculpatului, modalitatea și gravitatea infracțiunii comise, comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

La caz, se atestă că inculpatul Rutcovschi Veaceslav a comis cu intenție o infracțiune mai puțin gravă, deși anterior, potrivit Revendicării anexate la materialele cauzei (*f. d. 23-24*), a fost condamnat repetat, având antecedente penale nestinse potrivit art. 111 alin. (1), lit. h) Cod penal, și anume prin: sentințele Judecătoriilor: *Rîșcani* din 23.10.2007, în baza art. 152 alin. (2) Cod penal - **4** ani, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - 3 ani; *Ciocana* din 07.11.2011, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal - amendă 8000 lei, cu suspendarea dreptului de a conduce mijloace de transport - 3 ani; *Rîșcani* din 24.09.2012, în baza art. 187 alin. (2), lit. f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal - **3** ani închisoare și amendă 8000 lei, cu suspendarea dreptului de a conduce mijloace de transport - 3 ani;

Rîșcani din 22.10.2012, în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal - încetat conform art. 109 Cod penal; *Rîșcani* din 18.02.2013, în baza art. 201¹ alin. (2), lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal - **5** ani închisoare și amendă 8000 lei, cu suspendare dreptului de a conduce mijloace de transport 3 ani (eliberat la 22.09.2017).

Prin urmare se constată că deși inculpatului anterior a fost condamnat de mai multe ori, executând pedeapsa sub formă de închisoare, la un scurt timp după eliberarea sa, în mod repetat a intrat în conflict cu Legea penală, săvârșind o altă infracțiune prevăzută de Capitolul XIV al Codului penal – ”*Infracțiuni contra justiției*” – art. 320¹ Cod penal *încălcarea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie*”, pentru care Legea penală prevede inclusiv pedeapsa închisorii.

Circumstanțele respective denotă clar că, pedepsele cu închisoare aplicate anterior nu au atins scopul Legii penale, nu au convins inculpatul să renunțe la comiterea infracțiunilor, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei sau pedeapsa sub formă de muncă neremunerată, cu atât mai mult nu va duce la corectarea și reeducarea inculpatului Rutcovschi Veaceslav.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin Lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, Colegiul penal conchide asupra temeiniciei soluției instanței de apel privind executarea reală a pedepsei cu închisoare stabilite inculpatului Rutcovschi Veaceslav.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către partea apărării, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia.

Totodată, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra cărora instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în *cauza Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptei comise.

În acest context, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală, întemeiată și echitabilă, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Bodean Ina* în numele inculpatului Rutcovschi Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui **Rutcovschi Veaceslav xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 03 noiembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie